PRINSESSA RUUSUNEN
-PALUU TULEVAISUUTEEN

Opettajamateriaali

Shed-musiikkiteatterin vuoden 2024 joulumusikaali yhdistää tunnetun Grimmin sadun Prinsessa Ruusunen kasarin kulttiklassikkoon Paluu tulevaisuuteen. Tarina kertoo huumorin keinoin aikuiseksi kasvamisesta, kasvukivuista, vastuun ottamisesta ja ystävyydestä.

Tämä opettajamateriaali sisältää erilaisia toiminnallisia harjoitteita, joiden avulla esitystä voi käsitellä yhdessä ja sen aiheisiin syventyä oppilaiden kanssa ennen tai jälkeen katsomiskokemuksen.

HELSINGIN KAUPUNGIN TEATTERI

SHED

ESILLÄ. YHDESSÄ. TURVASSA.

Mikä on Shed-musiikkiteatteri?

Shed-musiikkiteatteria toteutetaan Shed Säätiön ja Helsingin Kaupunginteatterin yhteistyönä. Musiikkiteatteritoiminta antaa monenlaisille, 10–19-vuotiaille lapsille ja nuorille mahdollisuuden harrastaa ja valmistaa valtavirrasta poikkeava joulumusikaali yhdessä Helsingin Kaupunginteatterin ammattilaisten kanssa.

Shed Säätiö tekee kansainvälistä yhteistyötä Lontoossa sijaitsevan Chickenshed-teatterin kanssa, joka on tehnyt taidetta lasten ja nuorten parissa yli 40 vuotta. Säätiön toimintaa rahoittaa Elisa.

Vuoden 2024 Shed-musiikkiteatteriryhmä
Kuvaaja: Otto-Ville Väätäinen 2024

Ennen esitystä

Tämä opettajamateriaali sisältää erilaisia toiminnallisia harjoitteita, joiden avulla esitystä voi käsitellä yhdessä ja sen aiheisiin syventyä oppilaiden kanssa ennen tai jälkeen katsomiskokemuksen.

Tehtävä 1: Tutustu teatteriin

tavoite: virittäytyminen, tutustuminen teatterin eri tehtävänkuviin
tarvikkeet: kynä, paperia
kesto: 10 min.

Oppilaat jaetaan 2-4 hengen ryhmiin ja ryhmille jaetaan paperit sekä kyniä. Oppilaat ohjeistetaan seuraavasti: Näytelmän valmistaminen ja esittäminen on yhteistyötä. Mitä eri teatterin työtehtäviä tiedät? Listaa ryhmän kanssa muutaman minuutin ajan tehtäviä paperille. Vastaukset käydään keskustellen läpi ja kerätään lopuksi taululle ajatuskartaksi, joka visualisoi työtehtävien moninaisuuden.

Esimerkkejä:

- lavastaja
- pukusuunnittelija
- ohjaaja
- valosuunnittelija

Kuva: Miika Storm

Syvennä!

Jokainen oppilasryhmä valitsee itseään kiinnostavan osa-alueen teatterivierailua varten. Esitystä seuratessaan ryhmä kiinnittää huomiota erityisesti tähän osa-alueeseen. Esityksen jälkeen ryhmän kanssa palataan huomioihin, joita he ovat kustakin osa-alueesta tehneet. Esimerkiksi: Minkälainen äänimaailma esityksessä oli ja miten se tuki tarinaa?

Tehtävä 2: Aikahyppy

tavoite: virittäytyminen tarinaan, keskustelutaidot, perustelutaidot

tarvikkeet: -

kesto: 10 min

Oppilaat jaetaan pareihin ja ohjeistetaan seuraavasti: Näytelmässä tapahtuu aikahyppy, jossa Prinsessa Ruusunen siirtyy nykyajasta 70-luvulle ja tapaa omat vanhempansa nuorina. Keskustele vuorotellen parin kanssa niin, että molemmilla on 4 minuuttia aikaa puhua. (Opettaja mittaa aikaa.) Kerro mihin menisit jos voisit matkustaa ajassa. Miksi? Mitä tiedät tuosta ajasta? Elikö silloin tuntemiasi ihmisiä? Etsisitkö heidät käsiisi? Miksi/Miksi et?

Syvennä!

Mielikuvaharjoitus:

Oppilaat sulkevat silmänsä ja kuuntelevat opettajan ohjeistusta. Puhu rauhallisella äänellä, välillä taukoja pitäen.

Lue seuraava teksti ääneen:

Pidä silmät kiinni ja ota rento asento, jossa sinulla on hyvä olla. Kuvittele, että tapaat itsesi aivan pienenä vauvana. Minkälainen olet ja miltä näytät? Kuka sinua hoitaa? Hymyile tälle vauvaversiolle itsestäsi ja vilkuta hyvästellen. Kuvittele itsesi nyt 5-vuotiaana. Mitkä ovat lempileikkejäsi? Mitä tulevaisuuden haaveita sinulla on? Sano 5-vuotiaalle itsellesi jotain kannustavaa ja vilkuta hyvästiksi. Kuvittele itsesi tästä hetkestä 10 vuotta vanhempana. Minkälainen on tämä tulevaisuuden versio itsestäsi? Missä hän asuu ja mitä hän tekee? Mitä hän haluaisi sanoa sinulle tässä hetkessä? Mielikuvaharjoituksen jälkeen oppilaat voivat avata silmät ja harjoite voidaan purkaa keskustellen.

Tehtävä 3: Ystävyyden verkko

tavoite: monimuotoisuuden arvostaminen, yhteishengen luominen, kaveritaidot

tarvikkeet: lankakerä/narua

kesto: 15 min

Istukaa piirissä. Kehota oppilaita katsomaan ympärilleen ja miettimään asioita, joita he ihailevat toisissa. Pyydä heitä valitsemaan yksi asia, jonka voi sanoa ääneen. Ensimmäinen oppilas pitää langan päästä kiinni ja sanoo jotain positiivista toisesta oppilaasta (esim. "Pidän siitä, että olet hyvä kuuntelija") ja heittää kerän tälle. Seuraava jatkaa samalla tavalla, kunnes lanka yhdistää koko ryhmän verkoksi. Kannusta oppilaita ja tue tarvittaessa antamalla esimerkkejä. Keskustelkaa lopuksi, kuinka jokainen on erilainen mutta silti osa ryhmän "verkkoa" ja omana itsenään tärkeä ja arvostettu.

Kuva: Otto-Ville Väätäinen

Esityksen jälkeen:

Tehtävä 4. Satumaailmaan astuminen
tavoite: esityksen mieleen palauttaminen, mielikuvitus, yhteistyö, luovuus
tarvikkeet: tila, jossa mahtuu liikkumaan
kesto: 15 min

Harjoitteen voi tehdä yhteisesti isossa ryhmässä tai jakautua pienempiin (2-6 oppilasta). Kuvitelkaa olevanne ensin Prinsessa Ruususen valtakunnassa, linnan puutarhassa. Kuvailkaa vuorotellen, virke kerrallaan, mitä näette, kuulette, haistatte ja aistitte.
Esimerkiksi näin:
Oppilas 1: “Tuossa kasvaa punaisia, tuoksuvia ruusuja.”
Oppilas 2: “Katsokaa, tämän kukkulan laella on linna.”
Oppilas 3: “Linnaa ympäröi koristeelliset muurit..”

Jatkakaa, kunnes kaikki ryhmässä ovat sanoneet jotain kuvailevaa kyseistä paikasta. Eläytymistä syventää tilassa kulkeminen ja kuviteltujen asioiden aistiminen, kuten ruusun tuoksun haistaminen tai auringon paisteesta häikäistyminen. Siirtykää kuvitellen muihinkin esitykseen liittyviin paikkoihin.

Esimerkkejä paikoista:

- Haltijavaaran koulun käytävät
- Myrtin ja Martin koti
- Maagisten opettajien työhuone

Tehtävä 5: Mikä klassikko?
tavoite: syventää tietoa kulttuurista
kesto: 15 min

Esityksen tarina perustuu Grimmin veljesten tunnettuun satuun Prinsessa Ruusunen ja Robert Zemeckisin vuonna -85 ohjaamaan elokuvakomediaan Paluu tulevaisuuteen. Näiden pohjalta on luotu näytelmän käsikirjoitus. Tässä tehtävässä perehdytään klassikon määritelmään ja se toimii siltana seuraavaan tehtävään. Käykää keskustellen läpi klassikon klassikon määritelmä. Kysy oppilailta, mitä klassikoita he tietävät.

Mikä on klassikko?

-Yleisesti tunnustettu, eli riittävän moni tuntee teoksen ja on samaa mieltä klassikkoasemasta
-Inspiroi vuodesta toiseen uusiin versiohin ja sovituksiin

Elokuvaklassikko:

-Jo jonkin aikaa sitten tehty. Uutuuselokuva ei voi saada klassikon asemaa
-Kiteyttää jotain olennaista omasta ajastaan tai genrestään
-Merkityksellinen esimerkiksi tarinan takia tai siksi, että on jollain tapaa vaikuttanut tapaan tehdä elokuvia

Satuklassikko:

-Jopa vuosisatoja suusta suuhun kulkeneita
-Usein kansansatuja
-Ajan myötä syntynyt useita versioita ja loppuratkaisuja

Tehtävä 6: Tehkää oma tarina

Tavoite: luovuus, kulttuuritiedon syventäminen, draaman kaaren ymmärtäminen, yhteistyö

Tarvikkeet: Tila, jossa ryhmät mahtuvat suunnittelemaan, paperia ja kyniä

Kesto: 30 min

Jaa oppilaat 3-4 henkilön ryhmiin. Jaa ryhmille paperit ja kynät. Ohjeista keskustelemaan keskenään, mitä klassikkoelokuvia ja -satuja he tietävät. Yksi toimii kirjurina. Ohjeista ryhmät valitsemaan kummastakin kategoriasta yksi teos ja sekoittamaan ne niin, että ryhmät luovat niiden pohjalta omat tarinat, jossa sekoittuu perinteinen satu ja klassikko-elokuva. Pyydä oppilaita kirjoittamaan ylös ainakin:

Kuka on tarinan päähenkilö?

Missä ajassa tarina tapahtuu?

Mitkä ovat tarinan pääpiirteet: alku, kohokohta ja loppu?

Syvennä!

Kuvittakaa tarina! Pyydä oppilaita tekemään tarinasta patsaskuva. Ohjeista heidät valitsemaan siitä yksi kohtaus, ja luomaan sen pohjalta liikkumattoman patsaan, jossa kaikilla on oma rooli. Rooli voi olla esimerkiksi joku hahmo tavara tai asia, kuten hahmon kodin pihalla kasvava puu. Esittäkää patsaskuvat toisillenne ja kertokaa lyhyesti niiden sisällöstä.

Kuva: Otto-Ville Väätäinen

Tämän materiaalin kokosi yleisötyönharjoittelija Sinikka Isoaho. Palautetta materiaalista voi lähettää osoitteeseen yleisotyo@ hkt.fi.